

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЛАНДШАФТНА ЕКОЛОГІЯ ТА
ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	101 Екологія ОП Екологія
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 1 семестр
Трудомісткість	135 год
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології.
Контактні дані розробника(ів)	Диченко Оксана Юріївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: ksenijadichenko84@ukr.net
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій у визначенні різновидів еко- та геосистем, їх ролі у формуванні стану довкілля, особливостей функціонування та еволюції геосистем, стійкості природних систем до антропогенного впливу, а також в усвідомленому оцінюванні ландшафтів за їх структурою і станом та прогнозуванні динаміки екологічного стану геосистем різних рангів.
Компетентності	Загальні: 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. 2. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові: 1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. 2. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.
Результати навчання	✓ Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ✓ Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технологій та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. ✓ Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
Методи навчання	<p><i>Словесні методи:</i> лекція, розповідь-пояснення; бесіда.</p> <p><i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування, спостереження.</p> <p><i>Практичні методи:</i> практичні роботи, робота з науковою літературою (конспектування, тезування).</p> <p><i>Самостійна робота без контролю викладача:</i> завдання самостійної роботи.</p> <p><i>Методи з розвитку соціальних навичок:</i> презентації, доповіді, робота в команді.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Ландшафтна екологія як наука.</p> <p>Тема 2. Типи класифікацій ландшафтів.</p> <p>Тема 3. Ландшафтні екосистеми. Фактори формування ландшафтів.</p> <p>Тема 4. Вертикальні структури ландшафтів: склад та декомпозиція (топічна ландшафтна екологія).</p> <p>Тема 5. Роль потоку енергії і речовин (трансформація енергії, міграція та обмін речовин, потоки вологи в геосистемі).</p> <p>Тема 6. Ландшафтно-територіальні структури (хорологічна ландшафтна екологія).</p> <p>Тема 7. Стійкість геосистеми до антропогенного тиску. Самоочищення ландшафтів.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях, ✓ виконання контрольної роботи; ✓ виконання завдань самостійної роботи. <p>Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>Екзамен</i>.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю</p>

	<p>результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>«Метеорологія і кліматологія», «Моніторинг довкілля», «Охорона та раціональне використання природних ресурсів», «Основи сільськогосподарської екології».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології. К.: Либідь, 1993, с. 214-221. 2. Гродзинський М.Д. Стійкість геосистем до антропогенних навантажень. К.: Лікей, 1995. 233 с. 3. Гуцуляк В.М. Ландшафтно-геохімічна екологія/ В.М. Гуцуляк. Чернівці: Рута, 2001. 248 с. 4. Давиденко В.А., Білявський Г.О., Арсенюк С.Ю. Ландшафтна екологія: Навчальний посібник. К.: Либра, 2007. 280 с. <p><i>Допоміжні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландшафтна екологія: основні терміни та визначення: словник / В.К. Пузік, І.В. Непран, Л.В. Головань, Р.В. Рожков. Х.: ХНАУ, 2014. 47с. 2. Словник-довідник з екології: навч. посібник/В.К. Пузік, В.В. Волощенко, І.В. Непран. Х.: ХНАУ, 2010. 133 с. 3. Денисик Г.В. Природнича географія Поділля. Вінниця, 1998 р.

	<p>4. Исаченко А.Г. Ландшафтоведение и физико-географическое районирование. М.: Высшая школа. 1991. С. 240-245.</p> <p>5. Царик Л.П. Геопростір як провідний ресурс комфортної життєдіяльності людей і стійкого функціонування природних систем/ Україна та глобальні процеси: географічний вимір. Луцьк, 2000, с.173-176.</p> <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <p>1. www.dnsgb.kiev.ua – Державна наукова с.-г. бібліотека Національної академії аграрних наук України.</p> <p>2. nlu@csl.freenet.kiev.ua – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.</p>
Рік введення	2023